ԱՐԱՐԱՏ

ԱՌՕՐԵԱ

ԳԻՆ

Սանձիյի բերին	150
Մեր այրերը	80
Իշ այրերը	40
Թաշրարաց իրին բոսբա իրնքերի ամենայնի	40
Շեմիր բոսբաար	80

Դպրեթյան միաթերիպիկ խուսուսամի իրին 8 ԹՈՂԱԾԵԱՆԱ միրաճառամի օրուանուբ։

ԵՎԱՆԱԹ

Պարեր տարերը պիր տարեցարդ իրին	3
Իրինեի տարեցա իրին	2
Իր տարիճեյի զանազանքերն պարեր տարերը	10

Զիեսամ տարն իտիրեեմ իրանար իրին այրերնաշրա-զարդրդ օրուանուբ։

Ամսագրս նամակներ այստեղ պետքերը ուղղեալ տերունական օրուանուբ։

ԵՐԵՎԱՆԻ ՂԱԶԵԹԱ

Ն. 653 ԻԶԻՐԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ 1886 ՃՈՒՄԱՍ

ՆԻՒՍԹԷՍԻ 20 ԲԱՐԱ

ՆՈՅ. 28 ԴԵԿՏ. 16 ԱՅԱԹ. ՀՐԳԻ ԻՎ ԷՎՎԷՎ ՀՐ. Ն. 653

ԱՍԻԹԱՆԷ, 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1886

ԻՃՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼ

Էկէբչի պալաքրմրզ մալիւմաթ տօղրու իսէ, նասըլ քի տօղրու օլտուղունա շիւպհէ իտէճէք հիչ պիր սէպպիմիդ տէ եօք տուր, Պուլկարիսթան հէյեթի նիւսպէթի տէվլէթլէրէ պիր թահրիրաթը ումմիտիեէ կէօնտէրմիշ տիր քի, պունուն խիւլասաի մէպալի, Մինկրէլի բրէնսի Նիգօլանըն նամզէտլիկինէ գարշը բէմի պիր բրօթէսթօտան իպարէթ տիր։ Հէյեթի մէգքիւրէ, Պուլկարիսթանա չաբէգ պիր բրէնսին ինթիխապը-նա եարարմ իթմիշ օլաճաքընը պիլսէ, մէմուրիեէթինի թէրք իթմէքլիկէ տէ հաղրը պուլունտուղունու, ֆագաթ, բրէնս Նիգօլանըն ինթիխապընը գօլայլաթմադ իչին ինանը հիւքիւմէթի թէրք իթմէքլիք, քէնտի էֆքեարընճա, մէմլէքէթ դարշըրընտա տերիւհատ իլէմիշ օլտուղու վազաեիֆէ ուեամաեաճաղընը պէեան իլէմիշ տիր։

Պապը Այի իլէ իմարէթին, բրէնս Նիգօլա հագգընտաքի բէյ ու ֆիքիրլէրինին միւխթէլիֆ օլմասընա թէէսիւֆ օլունուբ։ Միւշարիւէյհ Զերքէս բրէնսինին նամզէտլիկինի, Պապը Այինին, մահդա վագթ ու հալէ ույդուն օլտուղու իչին իլթիզամ իլէտիկի զանն վէ գրեաս օլունմուշ իսէ տէ, պու զանն ու գրեասըն միւհթաճը թէէագիդ ու թահգըգ պիլէ օլմասընը տերքեար տըր։ Պապը Այինին մէնաֆիի, Պուլկարիսթանըն ասայիշինէ օլ տերէճէ գավի սուրէթաէ մերպութ տուր քի, ինթիխապա միւսայիտ օլան բրէնսէր միւեանընտա, Պուլկարիսթանըն մագամընը իշղալէ, բրէնս Մինկրէլիտէն զարրի հիչ պիր բրէնս պուլունմասըղընը, տերունէն խաբեաթ օլմասրպ-սան սօնրա, տիկէր էսպապ իսէ ճավսիեէ իտէմէզ։

Պինապէրին, պու պապտէ հասըլ օլմուշ օլան դանատաթը էֆքեարըն նէ՞րետէն նէչէթ իթմիշ օլտուղունուն սիւայ խիրմէտի թապիի տիր։ Պու սըրատա տէվլէթի Այիեէնին Սոֆեա գօմիսէրինին պու կիպի խուսուսաթլա միւնասէպէթի օլմամասը, մէհֆիլի սիեասիեէտէ մաղսէտինէ էրէմէմիշ օլտուղունուն բիմաեէթ իտիլտիկինի տէ, եալընը մալիւմաթ դապիլինտէն օլարադ պէեան իտէրիզ։ Մաթպուաթա, եանի էֆքեարը ումմիտիեէ իւղէրինէ թէէսիրի օլան ճիտտի մաթպուաթա կէլինճէ, ա տախի մէզքիւր մագսէտէ, էսէֆ օլունաճագ պիր սուրէթաէ խրզէթ իթմէքտէ օլտուղունան, քէնտինէ իհալէ իտիրմիշ օլան մէմուրիեէթին մուվաֆֆագըյլէթի չիւպհէլի տիր։

* * *

Թարաֆը Պապը Այիտէն կէօնտէրիլէն թահրիրաթը ումմիտիեէեէ պիլճիւմլէ տեվլէթլէր ճանիպլինտէն ճէվապը միւսայիտ վիրուտ իթտիկի հավասիսի, քիւլլիէն պի ասլու էսաս տըր։ Իշղու սաթըրլարը եազտըղմըզ վագթա գատար, եալընը իթալիա ճէվապ վիրմիշ իսէ տէ, ա-նըն ճէվապը տա, նէ՝ միւսայիտ վէ նէ՝ տէ դայրը միւսայիտ տիր։ Իթալիա, պու մէսելէտէ տիկէր տէվլէթլէրտէն այրըլմաեաճադ տըր, վէ լաբին բրէնս տը Մինկրէլինին Պուլկարիսթանտա ասլա մադհալը բաղպէթ օլմուշ պիր գաթ օլմադըղընը, Պապը Այի ճանիպը սամիսինէ տէրմիեան իլէմիշ տիր։ Ինկիլթերրա՝ Սոպրանիէնին գուրասընտան սօնրա, քէնտի լէյլինի պէեան խտեճէք տիր։ Իհթիմալ աբր քի, Այմանիա տախի այնի թարիգէ սալիք օլաճադ տըր, վէ պիղղաթ պիր նամզէտ թէքլիֆ իթմէսիկինտէն տօլաեը իթտա օլունմադատ պուլունան Ավսթրիա, բրէնս Նիգօլանըն նամզէտլիկինի իլթիզամ իթմէեէճէք տիր, վէ իրթիզամ իթտէ, Մաճարիսթանտա կօյլէ պիր ֆուրթունա զուհուրինէ սէպէպ օլաճադ քի, գօնթ Գալնօքի պուֆուրթունաեը թէսկինէ միւգթէտիր օլամաեաճադ տըր։ Ֆրանսատա կէլինճէ, անըն պու պապտէ նէ՝ տիւշունիւկիւ հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր։ Պինապէրին, Մինկրէլի բրէնսի նամզէտլիկինին ճանիպը Պապը Այիտէն գադուլ օլունմասընը, հալը հաղրը իչին միւսայիտ պիր խուսուսատա խտէմէեիր։

Պու խուսուսա, էվրօբա հէյեթի տիւէլիեէսինին եագլաշմադ իսթէտիկի մագսէտէ եագլաշմադատան զիեատէ ուզաղանմադատա տիմէք օլուպ, պէտտէ [illegible] թէմէնինի իտէր իսէրատ, ֆագաթ շու էսնատէ, պու պապտէքի վեսվեսէմիզ պունատան իպարէթ տիր։

Պալէատէքի ճիւմլէլեր եաղըմըշ իլքէն, գօնթ Գալնօքինին, սալթանաթը Սէնիլեէնին վիէննա սէֆիրի Սատուլլահ բաշա հաղրէթլէրինէ չիֆահէն ճէվապ վիրատիկինի, վէ պու ճէվապըն՝ Պապը Այինին թահրիրաթը մէալի, Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան սէնէտ իթթիհադ խալգարիկինատէն, վէ Ավսթրիանըն՝ Մինկրէլի բրէնսինին նէ՝ լէհինտէ վէ նէ՝ ալէյհինտէ պուլունմասընդընտան, վէ ֆագաթ շու էսնատէ, Սոֆիատա, պու նամզէտլիք հագգընտա իսրար խտէմէեճէկինտէն, վէ պու մէսելէտէ աիւէլի տայրէտէն այրըլմաեաճաղընտան, վէ Պուլկարիսթանը ասվալը հաղրէսինէ խիթամ վիրմէք իւղրէ, Պապը Այինին թահրիրաթը ումմիտիեէսինտէ պահս օլունան էֆքեարա կէլինճէ, հիւքիւմէթի Սէնիլեէնին օլ խուսուսատա կէզահաթը միւքէմմէլ իթա իթմէսինտէն սօնրա Ավսթրիա-Մաճարիսթան հիւքիւմէթինին քէնտի էֆքեարընը պէեան խտեճէկինտէն իպարէթ օլտուղունու խատեր տրմշրզ։

(Լ. Հերզ.)

* * *

(Այմանիանըն նիզամնամէյի ասքերիսի.)

Այմանիա իմբերաթօրլուղունուն սուլհ վագթընտաքի գուվվատ ասքերիեէսինի թէզեիտէ դարար վերիպ, պու պապտէ գալէմէ այընան նիզամնամէնին Բայշթակ մեճլիսինին թէզեքքիւրինէ արզ օլունտուղու մալիւմ տիւր։

Իմբերաթօր կէյեօմ հաղրէթլէրի վէ հարպիեէ նազրը, սուլհ վագթընտաքի գուվվատ ասքերիեէսինին թէզեիտինէ, Ֆրանսատա իթթիխազ օլունան թէտաապերի թէնսիդիեէտէն մեճպուրը օլտուղարընը ալէնէն պէեան ու իֆատէ իթմիշլէր տիր։

Ֆրանսա զագէթալարը, պու էօղրվէ պէհանէնին հագգըգէթի հալէ միւթէնէա օլմասընը խսպաթա գալգըշմըշլար իսէ տէ, Ավսթրիա զագէթալարը տախի, Այմանիանըն նիզամնամէի ասքերիսինէ պահս իթթիֆաքլէրի սրրատա, պիթիւն տէվլէթլէրէն գուվվատ ասքերիեէրինի թէզեիտ էլէ, մեսարիֆի քիւլլիեէ գաթլանմատա Ֆրանսանըն մեճպուր իթմիշ օլտուղունու պէեան էլէ, պունատան տօլաեը Ֆրանսանըն՝ ումմում տէվլէթ ու միլլէթլէրէն սեպեպի իզմիհլալը օլմագտա իտուկինի իտտտա իթմէք խոթէմիշլէր տիր։

Ավսթրիա զագէթալարընէն, հէտեֆի իթիրազաթ վէ մուախէզաթը Ֆրանսանըն հարպիեէ նազրը ժէնէրալ Պուլանժէ տիր։ Միւշարիւէյհի Այմանիատան ախզը ինթիգամ ֆիքրինտէ սապիթ օլան Լիկ բաթրիոթիքինի թարաֆտարը օլմազէ իթհամ իտիեօրլար։

Ավսթրիա զագէթալարը, Այմանիա նիզամնամէյի ասքերիսինին Բայշթակտա գայիմ մեճլիս օլան պիլճիւմլէ բօյիթիդտա ֆրրզ ալարը թարաֆընտան պիրա իթիրազ զատուլ օլունմասընա [illegible] պէրապէր, խրտմէթի ասքերիեէնին եեսի սենէտէն պէշ սենէեէ գատար թէնզիլ օլունմասընը արզու իթթիքլէրինի պէեան իլէեօրլար։

Մագսէտ, խրտմէթի ասքերիեէնին թէնզիլի օլմաեըպ, պէհեր սենէ գըրգ պին նէֆեր զամմ ու իլավէ օլունմասը, նիզամնամէյի ճէտիտին միւգթէզասընտան օրմաղէ, վագթը սուլհատաքի Ճէմանիա ասքերինին օլ տէրէճէճ թէզեիտ օլունմամասը արը, չինքի սենէվի գրրգ պէշէր պինատէն եէտի սենէտէ լուչ եիւզ օն պէշ պին էֆրատ զամմ իտիվիշ օլաճաղընտան, խրտմէթի ասքերիեէ պէշ սենէտէ թէնզիլ իտիլը իսէ, զամմ օլունան էֆրատ՝ իքի եիւզ երկրմի պէշ պին բատտէսինատ օլաճադ տըր։

Թէզեիտի ասքէր էլէ ուլհ ու սալահը ումմումինին պիր գաթ տահա թէէմին օլունմուշ օլաճաղը միւթալէասը՝ պէրապէր, Այմանիա տէվլէթի, պու կիպի պիր թէտապիրի իթթիխաղա քէնտիսինի մեճպուր կէօրմէսիյէ, եագընը վէ ուզաղ պիր զէմանտէ պիր մուհարէպէյի ումմուիեէ զուհուրինէ ինթիզար իթմէքտէ օլտուղունու մէյտանա գօյմուշ, իտուկի միւլահազասընը տերմիեան իտէնլէր լէք չօգ տըր։

* * *

(Ավսթրիա - Մաճարիսթան էնճիւմէնլէրինին խաթմը միւզաքէրաթը։)

Իքի էնճիւմէն, խիւլասաթէն զուզէթամզրզ նագլ օլունան միւզաքէրաթան սօնրա, իթթիֆագը արա տէնիլէպիլէճէք էքսէրիեէթ իլէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան արզ օլունան պիւտճէ վէ սայիր թէքլիֆաթ գապուլ օլունարագ, նոյեմբերի էֆրէնճինին 29 ունճու վէ 30 ունճու կիւնիւ միւզաքէրաթընա խիթամ վերմիշլէր տիր։

Իքի էնճիւմէն, պէյնլէրինտէ հասըլ օլան իթթիֆագատան տօլաեը պէեանը մէմնունկէեթ իթտիքլէրի միսիլլու, իմբերաթօր վէ գրաֆ Ֆրանսուա-Ժոզէֆ հաղրէթլէրի նամընա իբի էնճիւմէնէ տէ, իսպաթա իթմիշ օլտուղարը համիրէեթտէն տօլաեը պէեանը մահզուզէեթ օրունմուշ տուր։

Ավսթրիա զագէթալարը, էնճիւմէնլէրի պու սուրէթլէ միւզաքէրաթա խիթամ վերմէլէրինի, Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինի, վազիֆէյի մուհիմմէսինի թէմամիյլէ իյֆա իտէպիլմէք իչին, մաթլուպ տերէճէտտէ հաղրլարմիշ օլտուղարընը պէեան իլէեօրլար, վէ «արթըգ գօնթ Գալնօքի պիլա բէրվա վէ քէմալ մեթանէթլէ, հէմ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթանըն մէնաֆիի խուսուսիեէսինի, հէմ տէ, Լվրօքանըն մէնաֆիի ումմումիեէսինի շիմալին թէճավուզաթընտան էմին վէ մասուն իտէպիլիր» տիմէք իսթէմիշլէր տիր։

* * *

(Մ. տը Ֆրէյսինէնին վէ գօնթ տը Բօպէլանըն նութգլարը.)

Ավսթրիա զագէթալարը, Մ. տը Ֆրէյսինէնին նութգունան մէմնունկ գալմասընը, Ֆրանսանըն տայիրէի իթթիֆագիեէ խարիճինտէ գալարընը, վէ Մ. տը Ֆրէյսինէնին իրատ իլէյհիկի նութգուն, պիր թագըմ մին օլտուղունու, վէ հէր նէ գատար թէէմինաթը սուլհբերվերանէ իթտանատ ճէօմէրտ իսէ տէ, նութգին ճիւմլէի մէալի, էվրօքաեը թէէմին իտէմէեէճէկինի պէեան իթտիքլէրի հալտէ, գօնթ Բօպէլանըն իթտիքատ մէճլիսի մէպուսանընտա տէրմիեան իթմիշ օլտուղու պէեանաթատան տօլաեը ֆէվկէլադէ արզը մէմնունկէեթ իլէ, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան վէ Իթալիա տէվլէթլէրինին, պունատան պէօյլէ իքի միւթթէֆիգի սատրդ գալրդ, Շարդ մէսայիլինտէ վէ մէսայիլի սայիրէտէ միւթթահրտ օլան մէնաֆիի տէվլէթէյնին սուբէթի մանթուպտէտ մուհաֆէզա օլունաճաղընա, վէ արթըգ պաղը թարաֆլարը ամալ վէ մէզատտիտի հարբանէսինէ մէյլան գալմասընը, շրմալ (Եանի Բուսիա) վէ ղարպ, (Եանի Ֆրանսա) ճանիպլինտէն զուհուր իտէճէք թէճավուզաթա պիր սէտտի չէտտա չէքիլմիշ օլաճաղընը եաղմիշլար տըր։

ՏԱԼԻԼՈՒԹԵ

Ցիւնքի կիւն, եէվմի Մէվլուտ օլմադ հասէպիյլէ, զաթը հաղրէթի Բաստիշահն կէրտունէ սիւար օլտուգլարը, վէ մուվաճճէհէյի Հիմաեունլարընտա Օսման վէ Նամըգ բաշալար պուլունտուղլարը հալտէ, սաաթ 7 բատտէլէրինտէ Համիտիեէ ճամիի շէրիֆինէ մուվասլէթ իլէմիշլէր, վէ հէր իքի թարաֆտա սաֆպէսթէի իհթիրամ օլարադ, տուրան ասքերի Շահանէլէրի վէ պինլերճէ խալգ թարաֆլարընտան սելամլանմըշլար տըր։

Զաթը հաղրէթի Բաստիշահի, ճամիի շէրիֆին հավլիսինէ եաղլաշարգլարընտա, զաթէն տավէթլի օլուպ, պիւեիւք իւնիֆօրմալարընը կիեինմիշ օլարադ, տախտի ճամիտէ պուլունան Սաարազամ վէ Շեյխ իւլ Իսլամ հազարաթլարը մանսուպ վէ մաղուլ վիւքելայի ֆիհամ, միւշիրան, միւղերա, սուտուր վէ սայիր իւլեմայի ազզամ վէ ֆէրիգանը քիրամ վէ ուլեմա եվվելի բիւթպէսինէ գատարբիճալ վէ սայիր պէնտէկեանը զէվի իւլ իհթիրամ, տերհալ հավլիեէ չրգարագ, զաթը հաղրէթի խիլաֆէթբէնահիեի իսթիգպալ իթմիշլէր տիր։

Ճամիեէ կիրիյտիքտէն սօնրա, տիւնքի եէվմի մուտարէքէ մախսուս տուալար օգունմուշ, վէ պատէհու հուզուր վէ էհտիեէ վէ սուաքիրի Շահանէեէ շերպէթլէր վէ շէքիրլէր վերիլմիշ տիր։

Մուախխարէն զաթը հաղրէթի բաստիշահի, եինէ կէրտունէ սիւար օլտուգլարը, վէ դարշըլարընտա մուշարիէյհիմա բաշալար պուլունտուգլարը հալտէ, սաաթ 8 է եադրն Եըլդըզ սերաեընա ատտէթ պուլուրմուշլար, վէ քէմանֆի իւս սապրդ պիր ճիւմլէ սաաքիրի Շահանէ իլէ պինլերճէ խալգ, «Բաստիշահըմ չօգ եաշա» տուասընը եատ ու թէքրար իթմիշլէր տիր։

Զաթը հաղրէթի Շէհրիեարի, մապէյնի Հիմաեունտա տայիրէյի սէնիյեէլերինէ մուվասլէթլէրինտէ, սաաքիրի Բաստիշահիլէրինէ պիր տէրէմի կէչիտա իճրասընը Ֆէրման, վէ վիւզէրա գուլլարընին մապէյնի Հիմաեունտ տայիրէյի ալիեէսինտէ պուլունմալարընը էմր ու իրատէ պուեուրմալարընը, զաթը հաղրէթի Բաստիշահի՝ սաաքիրի Շահանէլէրինէ նազրը, վէ միւշարիէյհիմ գուլլարը, պէր մուճիպի իրատէ, տայրէյի ճէլիլէյի միւշարիէյհատէ հաղրը պուլունտուղլարը հալտէ, բէտմի կէչիտէ պաշանմըշ, վէ սաաթ տօղուզա 25 տադրդա գալարադ, բէտմի մէգքիւր խիթամ պուլմուշ տուր։

—

Հիւքիւմէթի Սէնիյյէ ճանիպինտէն տիւէլի մուտաղամաեա կէօնտէրիլէն թահրիրաթը ումմումիեէնին նէթիճէսինէ ինթիզարէն, Ռուսիա տէվլէթինէն պիր կիւնա թէշէպպիսաթատա պուլունմաեաճաղը, վէ իմբերաթօր հաղրէթլէրինին վէսայիթի սուլհիեէտէն պաշգա, թէէտապերի սայրէ ինթիխազընա բաղը օլմաեաճաղը, վէ Պուլկարիսթանըն իշղալ օլունմասընը, եալընը հարպիեէ նազրը ժէնէրալ Վանօվսքի իլէ պապը հէմֆիքքեարը թալեպ խոպ, իմբերաթօր հաղրէթլէրիյլէ ժէնէրալ Օպրուչէֆ, վէ վիւքելանըն էքսէրիսինին՝ իշղալ խուսուսընա մուխալիֆէթ կէօսթէրտիքլէրի պէրլինտէն քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտտէ իշար վէ թէէմին օլունուեօր։

—

Պուլկարիսթանտա, բրէնս Մինկրէլիեի իսթէմէեէնլէրին մէթալիպաթը, վէ իչին սայիր թէֆիերուսթը նէ տերէճէլէրէ գատար նազարը թագտիրէ ալընապիլէճէկի, վէ պու պապտէ նասրլ թէտապիր իթթիխազը լազըմ կէլէճէկի մատտէլէրի, Պապը Այի իլէ տիւէլի միւմլիեէ պէյնինտէ պիթթէզեքքիւր դարարլաշտըրըլաճաղը, վէ Սօպրանիէ մէճլիսի թարաֆընտան բրէնս Մինկրէլինին զաթը հաղդընտա պիր շէյ տէնիլմէ-

եկ, եանի Պուլկարիսթան բրէնսլիկինէ մուշարիլէյհին մանսուպիեէթի խթէնիլմէմէ, զաթընըն խթէնիլմէմէսինտէն նէշէթ հյլէմէկիպ, Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան թէքլիֆ իտիլմիշ պիր զաթը գապուլ իթմէք միւմքին օլամաեաճաղընըն հէյլեթի նիեապէթ ճանիպինտէն կերէք Պապը Ալիեէ վէ կերէք տիւէլի սայիրէեէ պիլտիրիլտիկի սոն խապէրլէրտէն օլտուղու թարիգատ մուհարբէր տիր։

—

Ալաֆրանկա դեկտ. 4 թարիխլէ Պերլինտէն ատիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

Տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի, Մինկրէլի բրէնսինին նամզէալիկինտէ Ռուսիա իլէ Ինկիլթերրա պէյնինտէ ճէրէեան իտէն իսթիլաֆտան տօլաեը խարիճիեէ նաղրը գօնթ Հէրպէրթ աը Պիզմարգ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Գօնթ տը Պիզմարգ պու մէսէլէտէ պիր զարար իթթիխազը, Պուլկարիսթանըն մէթպուսի օլան զաթը հաղրէթի Բատիշահիեէ այիտ օլուպ, տէվլէթի Ալիեէ մէնաֆիինէ մուվաֆֆիգ օլան հէր զարարը իթթիխազ իտէպիլէճէկինի, վէ Ալմանիա խսէ, միւշքիլաթը հաղրէնին թէսվիեէսինէ մէտար օլապիլիր հէր կիւնա սուրէթի թէսվիեէի գապուլտէն թէրէտտիւտ իտէմէեէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

—

Արնավուտ քէօեիւնտէ վագը պիր խանէտէ վէ պիր մէյխանէտէ գաշգ թիւթիւն պուլունտուղու խապէր ալընմասը իւզէրինէ, չըգան բաղար իրթէսի ագշամը, Ռէժի գօլճուլարը, եիկիրմի գատար ժանտարմա իլէ իշար օլունան մահէլլի մուհասէրէ իթմիշլէր, վէ մէյխանէտէ իքի պիւեիւք չուվալ վէ պիր գաչ օղդա թիւթիւն պուլմուշլար տըր։ Քէսրէթլէ ժանտարմա պուլունմասը՝ ագշամը, դաշդէլար ապա մուխալիֆէթ իթմէմիշլէր տիր։

—

Պէյրութտան խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, չըգան բէնշէնպիհ կիւնիւ, շէհրի մէզքիւրտէ պիրէ պիր խանէ եըգըլարադ, 16 քիշի էնգաղ ալթընտա գալմըշ, վէ պունլարտան եալընըզ 7 սի, աղ չօգ աղըր սուրէթտէ եարալը օլարագ, սալիմէն գուրթուլուպ, ալիկէրլերի թէլէֆ օլմուշլար տըր։

—

Պունտան պէօյլէ թրամվայ արապալարընտա, սիմ մէճիտիէէնին 19 ղրուշ եէրինէ 19 պուչուգ ղրուշա գապուլ օլունաճաղը, մէզքիւր արապալարտա եաբըշարբըլմըշ օլան պիր իլանտան անլաշըլմըշ տըր։

—

Էնվարը Շարգիեէ նամ էրզրում ղազէթասընտա օգունմուշ տուր։

«Պու հաֆթա իչինէ, էրզրում վիլայէթինտէ, Օվա գաղասը տախիլինտէ պիր գաչ եիւք թիւթիւն կէօթիւրիւկիւ խթիխպար ղըլընտըղընտան, վէ թիւթիւնլերին զապթը իչին, իտարէ գօլճուլարը կէօնտէրիլէճէկինտէն պահպա, ճանիպը հիւքիւմէթտէն գօլճուլարա զապթիեէ թէրֆիգ օլունմասը, էրզրում Ռէժի նէզարէթինտէն իշար օլունմասըյլա, զապթատան իշարը գատար ժանտարմա նէֆէրաթը իլէ եիւզ պաշը ֆիւթուվվէթլու Ռէճեպ աղա պիթթայեին կէօնտէրիլմիշ, վէ պու թիւթիւնիւ կէյթիրէն Լազար գօլայըգլա թիւթիւնիւ պըրագմաեբզ, գօլճու վէ ժանտարմալարա թէչհիրի սիլահ իլէ գաբզը կէլմիշ օլտուղընտան, պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշ օլտուղու իչինիլեօր։

«Թասինէր գաղասը ժանտարմա թէրթիպինին թահսիլտար սընրքընտան իքիսի, թահսիլ իթթիքլերի ագչէտէն պիր միգտարընը զիմմէթլերինէ կէչիրաիքլերի, գազաի մէզքիւր գայմագամըղընտան իշար օլունտուղունտան, պունլար հագգընտա լաղըմ կէլէն միւճաղաթը նիզամիեէնին թահտիսի իչին ճէպլէրիյլէ զապթաճա թահգրգաթը լաղըմէլերինին իճրա օլունաճաղը, վէ պու սընրքիտան հէր նէրէտէ օլուր իսէ օլսուն, ճիւզի քիւլլի զիմմէթինէ ագչէ կէչիրէնլեր հագգլարընտա տերագապ միւճաղաթը նիզամիեէ իճրա գըլընաճաղընա տայիր ժանտարմա ալաեը մէճլիսինտէն վերիլէն միւզէքքէրէ իւզերինէ թարաֆը ալիի վիլաեէթէնահիտէն միւլհագաթը վիլաեէթին ճիւմլէսինէ մուհարբէրաթը ումումիեէ եաղըլըբղը միւսթախպէր տիր։

«Հէր սընրքի մէէմուրիյնտէն պէօյլէ վէ սայիր սուրէթլէ սիյեաթը կէօրիւլէնլէր հագգլարընտա պիլա իֆաթէյի վագրթ մուամէլէյի գանունիեէ իյֆասը, քէնտիլէրինի թէէտիպ վէ էմմալլէրինի թերհիպ իլէ պու միսիլլու ֆէնալրգլարընը էօնիւնիւ ալմաղա խըտմէթ իտէճէկինտէն, զիքր օլունան Բասինլէր թահսիլտարլարը հագգընտաքի թահգըղաթ վէ իճրաաթը բէք միւնասիպ վէ պէճա տըր, չիւնքի հէր քէսին մալիւմիւ օլտուղու իւզրէ, էսպապը մատտիեէի իսլահիեէ իքիտէն իպարէթ օլուպ, հիւսնի մուամէլէ վէ խըտմէթ ասհապընա սրրասը կէլտիքտէ միւքեաֆաթէն, վէսաեաթ էրպապընա միւճաղաթտըր։ Հէր իքիսի վագրթ ու զէմանըյլա իճրա օլունուր իսէ, պիւեիւք պիր տէրսի խպրէթ օլաճաղը տերքեար տըր։»

ՐԷՍՄԻ

—

[illegible] ֆիէ ըուէսսայի ըուհանիեէսի թարաֆլարընտան իթա օլունան միւնաքէհաթ (նիքեահ) իզիննամէլերի, էհալիի միւսլիմէ միւնաքէհաթ իզիննամէլերի միսիլլու ոնար ղրուշլուգ ըէսմէ թապի օլմագ իւզրէ, ըուէսսայի միւմանիլէյհիւմիւն հիւքմի գանունա թէվֆիգ հարէքէթ իթմէկէրի իչին իճապ իտէնլէրէ թէնպիհաթ իճրասընա տայիր Ցիւեունը ումումիէյի Օսմանիեէ մէճլիսի խարէսի գումիսէրլիկինտէն մուգատտէմ վուգու պուլան իշարաթ իւզէրինէ, Պապը Ալի ճանիպի սամիսիյլէ պիլ մուխապէրէ ալընան ճէվապը սամիտէ, պու պապատ Բում վէ էրմէնի բաթրիգխանէլէրինէ Ալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինճէ թէպլիղաթը միւգթադիեէ իճրա գըլընըբղը կիպի, ախիրէն ըէսմի մէզպուրուն աֆվը հագգընտա վուգու պուլան իսթիտալարա տա, Նէզարէթի միւշարիլէյհաճա ճէվապը ըէտտա վերիլիկի պէեան ու իշար պույրուլմագտան նաշի, սէպդ իտէն իշար իւզէրինէ, մէզքիւր գումիսէրլիքտէն ախիրէն ալընան թէզքիրէտտէ, գարարը մէզքիւրուն մէճպուրի թութուլարագ, իրլաֆընտա հարէքէթ իտէնլէր հագգլարընտա Ցիւեունը ումումիեէ մէմուրլարընը հիւքիւմէթի մահէլլիեէեէ միւրաճաաթ իտէպիլմէլէրինին իճապ իտէնլէրէ թէպլիղի թալեպ օլունմուշ, վէ պու պապատ լաղըմ կէլէն մէմուրիյնի ատլիեէ իճրաի վէսաեաա օլունմասը, Ամալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինճէ եաղըլմըշ օլտուղունտան, օլ պապատ թամիմէն վիլայաթա տախի թէպլիղաթը լաղըմէ իճրասը վէ խազինէեէ տէ մալիւմաթ իթա օլունմասը Մալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէն պա թէզքիրէ իֆատէ վէ իշար օլունմուշ, վէ օլ վէճհլէ թէպլիղաթը ումումիեէ էյֆա գըլընմըշ օլմապլէ, քէյֆիեէթին իլանընա իպթիտար գըլընտը։

—

(Տայիրէյի ումուրը սրհհիեէտէն)

Մաճարիսթանտան թունա թարիգիյլէ կէլէն եօլճուլարտան սիրաեէթլէ, Թրընօվատան իւչ սաաթ մէսաֆէտէ վագը իբի գարիեէտէ գօլերա իլլէթինին զուհուրի ճիհէթիյլէ, մէզքիւր գարիեէլերին մահէլլինճէ գօրտօն ալթընա ալընտըղը, վէ իլլէթի մէզքիւրէտէն վէֆաթ իտէնլերին էշեա վէ եավապընըն իհրաղ վէ իսհա իտիլտիկի ըէսմէն իսպար օլունմասընա պինաէն, մահէլլինճէ իթթիխազ օլունան իշպու թէտաալիրի թէհաֆֆիզիզիեէ սէմէրէսիյլէ, իլլէթի մէզքիւրէնին էթրաֆա սիրաեէթ իթմէքսիզին օլտըղը մահէլլերտէ, իթֆասը մէմուլ իսէ տէ, խաթթը իմթիեազ իլէ Սըրպիսթան հուտուտընճա տախի գարանթինա ուսուլինին իթթիխազ վէ իճրասը տերէճէյի վիճուպտա օլարագ, պահրէն կէլէնլեր հագգընտա իճրա օլունտուղու կիպի, պէրրէն Պուլկարիսթան վէ Սըրպիսթան վէ Ռումէլիի Շարգիտէն կէլէճէք պիլճիմէ եօլճուլարըն տախի չիմտիլիք միւնասիպ մէվզըլերտէ ուսուլ վէ նիզամընա թէվֆիգէն, պէշ կիւն գարանթինատա գօնուրմագ իւզրէ, խաթթը իմթիեազ իլէ Սըրպիսթան հուտուտու գօրտօն ալթընա ալընարագ, իսթիլաթ վուգուհնէ մէյտան վերիլմէմէսի, վէ իգթիզա իտէն մահէլլերէ աթքպպա վէ մէմուրիյնի սրհհիեէնին իդամըյլա պէրապէր, լաղըմ իւլ իթթիխազ օլան թէտաալիրի սայիրէնին սէրիան իճրասը խուսուսլարընա մէճլիսի ումուրը սրհհիեէճէ գարար վերիլերէք, իճապաթը իյֆա օլունմաղէ, իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար օլունուր։

—

Պու քէրրէ Ալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէն թատմիմէն եաղըլան թահրիրաթտա, հազա ճէզասըյլա մահքիմ օլուպ, միւտտէթի մահքիմիեէթլերինի իքմալ իտէն վէ հիւքմիւ լահրգգը գապուլ իթմէեէրէք իսթինաքը տավա իյլէեէն էշխասընը պիգուտրէթ օլուպ տա իլամ սուրէթի թալեպինտէ պուլունանլարտան սուրէթ խարճը ալընմագ լաղըմ կէլիպ կէրմեեճէկի, պաղը թարաֆտան իսթիֆսար իտիլմէսի իւզէրինէ, քէյֆիրեէթ էնճիւմէնի ատլիեէ լէտ իլ հէվալէ, տատվիկ ճէզայեեէտէ պի գուտրէթ օլանլարտան խարճը իլամ վէ սայիրէնին թահսիլի խուսուսունուն սաէեի հալլերինէ թաալիգի օլ պապատ թէսթիր օլունան թահրիրաթը ումումիեէ իգթիզասընտան պուլունմուշ, վէ մէվատտը հուգուգիեէտէ տախի պու կիպի ատէմը իգթիտարը նիզամէն թէհագդուգ իտէնլերտէն իլամ խարճը իլէ ըէսմի թահսիլտէն մատտա ըուսումուն մուագիեէթի տէօրտիւնճիւ ճիլտի Ցիւսթուրտա միւնտէրիճ թահրիրաթը ումումիեէ ահքեամընտան օլուպ, հուգուգ տավալարընտաքի իշպու միւսատատաթը մէվատտը ճէզայեեէեէ տախի չումուլի օլմասը մուվաֆըգը հալ ու ատտաէթ կէօրիւլիւշ օլմաղլէ, տատվիկ ճէվայեեէտ պի գուտրէթ օլտուղարը թէհագդուգ իտէնլերտէն եալընըզ խարճը իլամն վէ սայիրէնին թահսիլի խուսուսունուն սաէեի հալլերինէ թաալիգի էլ պապատ թէսթիր օլունան թահրիրաթը ումումիեէ իգթիզասընտան պուլունմուշ, վէ մէվատտը հուգուգիեէտէ տախի պու կիպի ատէմը իգթիտարը նիզամէն թէհագդուգ իտէնլերտէն իլամ խարճը իլէ ըէսմի թահսիլտէն մատտա ըուսումուն մուագիեէթի տէօրտիւնճիւ ճիլտի Ցիւսթուրտա միւնտէրիճ թահրիրաթը ումումիեէ ահքեամընտան օլուպ, հուգուգ տավալարընտաքի իշպու միւսատատաթը մէվատտը ճէզայեեէեէ տախի չումուլի օլմասը մուվաֆըգը հալ ու ատտաէթ կէօրիւլիւշ օլմաղլէ, տատվիկ ճէվայեեէտ պի գուտրէթ օլտուղարը թէհագդուգ իտէնլերտէն եալընըզ խարճը իլամն սաէեի հալլերինէ թաալիգի էլ, մէսարիֆ վէ ըուսումը սայիրէնին մուաֆիյեէթի լաղըմ կէլէճէկի իֆատէ վէ իպպար գըլընտըղը պէեանըյլա, օլ վէճհլէ իճապընըն իճրասը իշար գըլընմըշ տըր։

—

Պու քէրրէ Ալիեէ Նէզարէթի ճէլիլէսինտէն թատմիմէն եաղըլան թահրիրաթտա, հազա ճէզասըյլա մահքիմ օլուպ, միւտտէթի մահքիմիեէթլերինի իքմալ իտէն վէ հիւքմիւ լահրգգը գապուլ իթմէեէրէք իսթինաքը տավա իյլէեէն էշխասընը պիգուտրէթ օլուպ տա իլամ սուրէթի թալեպինտէ պուլունանլարտան սուրէթ խարճը ալընմագ լաղըմ կէլիպ կէրմեեճէկի, պաղը թարաֆտան իսթիֆսար իտիլմէսի իւզէրինէ, քէյֆիրեէթ էնճիւմէնի ատլիեէ լէտ իլ հէվալէ, տատվիկ ճէզայեեէտէ պի գուտրէթ օլանլարտան խարճը իլամ վէ սայիրէնին թահսիլի խուսուսունուն սաէեի հալլերինէ թաալիգի էլ, մէսարիֆ վէ ըուսումը սայիրէնին մուաֆիյեէթի լաղըմ կէլէճէկի իֆատէ վէ իպպար գըլընտըղը պէեանըյլա, օլ վէճհլէ իճապընըն իճրասը իշար գըլընմըշ տըր։

—

ՆԷՎԻՅԵԷ

—

ՖԻԼՁԻԼԻՖ ՊԻՐ ՐՕՄԱՆ

«ՃԷՊՐԷՆ ԷՎԼԷՆՏԻՐ»

Ճօհաննա տը Սիւպէրվալ՝ մավի կէօզլիւ, մահզուն սիմալը պիր գըզ աբը։

Մէզպուրէ՝ տայիմա ազիմ պիր տիւշիւնճէեէ տալմըշ օլտուղու հալտէ, ավանկիւղար օլմագտա տը. գալպինտէ հասը օլմուշ օլան հեեէճանընն նէտէն նէշէթ իթմիշ օլտուղունա տայիր քէնտիսինին պիլէ խապէրի եօգ տուր։

Վալիտէսի իլէ պիր շէֆիկիմիշ օլարագ, պիշարէ գըզճըղաղ տայիմա եօլլարընն իւզէրինտէ ահէսթէ ահէսթէ կէշթ ու կիւզար իթմէքլէ, պէրրագ սուլարընն քէնարընտա օթուրմագլա, գարա սէվտաեա միւպթէլա օլմուշ օլանլար միսիլլու, կեահ ահ ու վահլար չէքէրէք, եալընըզլըգտա աղլաեարագ ոտաթլարընը կէչիրմէքտէ տիր։

Մէրդումէ՝ հիչ պիր չէյէ արզուքէշ սէյիլ տիր. զիրա տաղլար, օվալար, ագաճլար, կէօք վէ սայիրէ կիպի Ալլահըն նիհանեեթսիզ էյլէնճէկկեահլարընա մալիք տիր։ Ֆագաթ պունճա սէյրանկեահլար պուլունտուղու հալտէ չատիւման օլաճագ եէրտէ, պիլաբիս մանթէմէնկիզ պիր չէհրէ իյմա իթմէքտէ օլտուղունտան տօլաեը վալիտէսի հէմ թէաճճիւպէ վէ հէմ տախի հիւզն ու քէտէրէ տիչար օլմագտա իտի։

Մատամ տը Սիւպէրվալ սահիպէյի ագլ ու զէքեա վէ մուվազէնէտտը պիր ֆիքրէ մալիք պիր գատըն օլտուղունտան, գըզընըն պու հալինէ չարէլէր արամազտան էվվէլ, անըն էսպապընը թէհարրիեէ գալգրշը։

Մատմուազէլ տը Ճօհաննա գատըն օլաճագ տէրէճէեէ կէլմիշ իտի։ Մէզպուրէ սօյմուշ վէ պիր ազտա զայիֆլաշմըշ իտի։ Սօյկունաեա վէ զաաֆը պէտէն հէր չաղա կէօրէ ճարի տիր. էկէրչի ըուհ, պիր տէրտա ալթընտա միւթէմատիէն տիչարը թազէիգ օլուր իսէ, պէտէնէ զաաֆ թարի օլուր։ Ճօհաննանընն հալի իշթէ պաշլըճա պու գապիլտէն իտի։ Ճօհաննա պիր իպտիրապը մանէվի իլէ բէնճիտէ օլմագտա իտի։ Ֆագաթ իպտիրապը մանէվիլինն հանկի ճինսի իտի. աշգ տէյիլ իտի, զիրա քիմսէեի սէվմէզ իտի. մանթէմ տէյիլ իտի, զիրա օն սէնէտէն պէրու ագրապասընտան հիչ պիրի վէֆաթ իթմէմիշ իտի։

Մատամ տը Սիւպէրվալ՝ մատմուազէլ Ճօհաննանընն միզլիմ հալինի թէպիլ զըմընտա անը էվլէնտիրմէկի գուրմուշ իտի։ Ֆագաթ թազտիմ օլունան քեաֆֆէյի նըշանլըլար՝ կէնճ գըզընն գայտըզըզընը կէօրէրէք պիրէր պիրէր չէքիլմիշլէր իտի։ Մէզպուրէ պիր գաչ տէֆա էսմրէ պիլէ լանէթ օգումուշ իտի։

Կէնճ գըզ կիթկիտէ սարարըպ սօյմագտա, վէ քիմ պիլիր նէ՞ կիպի պիր խէեալը պաթլէ իլէ ուղրաշըպ տուրմագտա, վէ կիւն պէ կիւն քէսպի զաաֆ իյլէմէքտէ իտի։

Մատամ տը Սիւպէրվալ, սապը ու սէպաթը թէրք իլէ, զայրէթինի, տիւշիւնճէսինի արմըրտը, գըզընընն սէպէպի մարազը տերունիսինի արաեարագ, պիր աելիգանը, հաթթա ֆիքրէն, գալպէն վէ ճէմալէն կիւզել պիր նըշանը պուլմաեա ճահտ իյլէտի։

Ամբպապատան պիր թապիպ՝ մատամ տը Սիւպէրվալընն իչպու թէհարրիեաթընա իշթիրաք իյլէտի։ Թապիպ՝ Ճօհաննանընն ահվալ ու ամթվարընը, կիտիչինի վէ կէլիչինի, եաթըչընը վէ դալդըչընը թահթը նազարը չալուտանէեէ ալտը, խըզմէթքեարը, սէյիսի վէ արապաճրեը տէնէտի իսէ տէ, հիչ պիր էսէր պուլմատը։

—Ցօգթօր, զանն իտէրիմ քի գըզըմ տիվանէ տիր։

—Տիվանէ՝ մի Պէյքի։

—Շագա՝ մը սէօյլեեօրսունուզ, տօգթօր։

—Խա՛յր, սիզին իլէ հէմէֆքեարըմ։

Թապիպ մուայէնէեէ պաշլատը։

—Մա՛տամ, մատմուազէլ Ճօհաննատա էհեայանինին քեաֆֆէյի ալէամէթլերինի միչահէտէ իտիեօրսուն։ Պու լուգէթի իսթիմալ իթմէքլիկիմտէն տօլաեը իգհարը թէաճճիպ իթմէեէնին. պու եէնի մատա պիր զիհն խասթէլիկի օլուպ, Ադատէմիա՝ եագընտա թաստիգ իտէճէք տիր։

Պիր ագշամ, մատամ տը Սիւպէրվալ՝ տօգթօրա եագլաշարագ, սէտի քի,

—Ցօգթօր, (էլինտէ պիր քիթապ օլարագ) չու քիթապը պիր ադամ քիւթիւկիւնիւն պոշ չուգուրընտա պուլտուսմ։

—Մատամ, եօյէ իսէ Ճօհաննա պիզիմ թէհարրիեաթըմըզտան խապէրտար օլմուշ օլմալը տըր։

Ցօգթօր իշպու քիթապը օգումանա պաշլատը։ Պիր միւտտէթ սոնրա տէտի քի։

—Գըզընըզ սէվտապէտ տիր։

—Քիմի՞ սէվիեօր։

—Քիմի՞ սէվմէճէք, իւլիսին օղու թէլեմագը։— Ա՜հ կիւլիւեօրսունուզ, մատամ Ֆագաթ պէն ճիտտէն սէօյլեեօրում։ Էվվէլ, տէտիկինիզ կիպի, գըզընըզ տիվանէ տիր, սէյիլպազլանաճագ, իլլա նէզարէթ իտիլէճէք պիր տիվանէ տիր։

—Ցօգթօր, պէնի զօրգութսէեօրմուսունուզ։

—Խա՛յր, մատամ, խա՛յր. սիզ ագըլը պիր գա՞տընսընը. գըզընընը, վագրթ զայպ իթմէեէրէք, էվլէնտիրմէկէ զայրէթ իթմէկիսինիզ։

—Էկէրչի ըուտա իտէր իսէ, տօգթօր։

—Ճէպրէն էվլէնտիրմէլիսինիզ, էվվէթ, ճէպրէն էվլէնտիրմէլիսինիզ։

—Քի՞մ իլէ։

—Քիմ իլէ օլուր իսէ օլսուն։

—Նէ՞ տիմէք տիր։

—Էլլէրիրքի չարգըն վէ սահիպի սուի ախլէագ օլմասըն։

—Գըզընընը

ՎՈՒՇԱՊԱՏԵՍ ՔԱՋԱՐ ԱՍ ՀՅՈՒ

Ինչ որ ես գիտեմ Հայաստանի մասին, նրանց մասին, որոնք ինձ հետ ապրեցին Հայաստանում, նրանց մասին, որոնք ինձ հետ ապրեցին Հայաստանի դրս

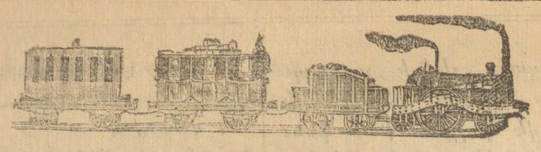

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլճու թարիքասը 1886 Մայիս 1 տէն իթ իպարէն

ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍԱՔԻԻՊ ԽԱԹԹԸ

522 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ, ճուսմաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Սապահ
Սէլանիկ	Հարէքէթ	7 50
Թօքսին	»	8 12
Ամաթօվա	»	8 54
Գարասուլու	»	9 20
Կումանոֆ	»	9 32
Կէվկէլի	»	10 20
Միրօվչէ	»	11 1
Սթրումիցա	»	11 12
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	11 48
	Հարէքէթ	12 18
Գրիվօլագ	»	1 10
Վէնից-Կրատսքօ	»	1 54
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	2 44
	Հարէքէթ	2 59
Սէլէնիքօ	»	3 49
Զլաքիւպ	Վիսուլ	4 50
		Ագշամ

521 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ ճուսմաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Սապահ
Իւսքիւպ	Հարէքէթ	8 00
Զէլէնիքօ	»	8 45
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	9 31
	Հարէքէթ	9 46
Վէնից-Կրատսքօ	»	10 41
Գրիվօլագ	»	11 37
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	12 16
	Հարէքէթ	12 46
Սթրումիցա	»	1 24
Միրօվչէ	»	1 34
Կէվկէլի	»	2 24
Կումանոֆ	»	2 59
Գարասուլու	»	3 11
Ամաթօվա	»	3 37
Թօքսին	»	4 19
Սէլանիկ	Վիսուլ	5 00
		Ագշամ

ԻՍԱՔԻԻՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

622 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնէչէնպիհ վէ ճուսմաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Սապահ
Միթրօվիցա	Հարէքէթ	6 50
Վուչիթրն	»	7 2
Բրիչթինա	»	8 12
Լիբլիան	»	9 6
Վէրիսօվիչ	»	9 57
Գաչիանիք	»	10 48
Էլէհան	»	11 34
Իւսքիւպ	»	11 49
		Սապահ

621 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնէչէնպիհ վէ ճուսմաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Ագշամ
Միթրօվիցա	Հարէքէթ	1 13
Վուչիթրն	»	1 25
Բրիչթինա	»	2 11
Լիբլիան	»	3 1
Վէրիսօվիչ	»	5 10
Գաչիանիք	»	4
Էլէհան	»	5 35
Իւսքիւպ	Վիսուլ	6 30
		Ագշամ

ԻՇԼԷՏԻՃԻ ՏԱԻԻԷ

ԻՏԱՐԷՑԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1886 Նոյեմբերին 1 ինճի ճուսմաա իրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար ի Ինճիրտէն Մոտա Ատալար Հէնիքտէ քէօբրիւեէ

Սթ. Տգ.

2 15 Պիւեիւք-Ատա Հէյպէլի Պուրկաա Գընալը (*)
2 30 Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա
8 — Բէնտ. Գարթ. Պ. Ատա Հէյ. Պուր. Գընալը.

Քէօբրէ-տէն Ատալար Հէնիքտէ

4 — Գընալը Պուրկաց Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք
9 30 Գընալը, Պուրկաց, Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա Գարթալ Բէնտիք
10 45 Գընալը Պուրկաա Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա

Հավա չէտիտ լոտոս վէ Թիբի գարօլտուղու կիւնլէրտէ սապահլտեքը Ատալարատան Քէօբրիւեէ սաաթ 3 տէ Եալընըզ պիր սէֆէր վէ ագշամ իւզէրի սաաթ Քէօբրիւտէն սաաթ 10 30 ատա Պ. Ատաեա գատար Եալընըզ պիր սէֆէր իթրա օլունճագ տուր։ Քէկալիք էօյլէ հավալարատա սապահլարը Քէօբրիւտէն Ատալարա սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէ վարօր Պ. Ատաեա գատար կիտիր, օրատան սաաթ 8 45 տէ ավտէթ լտէճէք տիր։

Բուլար Ինճիրտէ Ատալար Հէնիքտէ Քէօբրիւեէ

2 — Պիւեիւք ատատան Հէյպէլի (*)
2 15 Բէնտիք Գարթալ Պ Ատա Հէյպ. Պուրկաա Գընալը (*)
8 15 Բէնտիք Գարթալ Պ Ատա Հէյպ. Պուրկաց Գընալը
(Պ Ատատան 9 տա)

Քէօբրէ-տէն Ատալար Հէնիքտէ

4 — Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. Ատա. Գարթալ Բէնտիք. (*)
9 45 Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. ատա Գարթալ Բէնտիք
11 — Հէյպէլի Պ. ատա

(*) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր Թըշրինի սանէնին 15ինճի ճուսմաա իրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն եարըմշարատաթ սօնրա հարէքէթ լտէճէք տիր։

—

(Անատոլու ճանիպինտէն քէօբրիւեէ)

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

Եվվէլ տէֆէրլէր

Ս. Տ.

ԳԱՐԹԱԼՏԱՆ ՔԷՕԲՐԻՒԵԷ

2 15 Գարթալ Մալթէբ Մատա(*)
Քէօբրիւտէն Գարթալա
(10 15 Մատա Մալթէբէ Գարթալ
(Իշպու իշարէթլի սէֆէր Թըշրինի սանէնին 15 ինճի կիւնիւնտէն եարըմ սաաթ սօնրա իթրա օլունճագ տուր։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիր ազատ-ճիբի գոմբրուջուն գումրուգ էյնէ-տէ գելէնլէր գէլէնլէր

ԳէՕԲՐԻՒՏԷՆ

Սթ Տգ

2 30 Պիւյա Թէսատուֆ
3 25 Իզմիտ 4
6 15 Պիւյա Թէսատուֆ
7 55 Իզմիտ 6
10 30 Բէնտիկ 8
11 20 Բէնտիկ 10

Ս. Տ ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ

3 15 Էֆէնտիքտէն 1
4 5 Բէնտիքտէն 3
7 5 Իզմիտէն 5
8 30 Պիւյա Թէսատուֆ
11 10 Իզմիտէն
11 45 Պիւյա Թէսատուֆ

—

ԳԱՏԸ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

Բուլար Ի-Ինճիրտէն Հատա

Քէօբրէ-տէն Թ. Տգ.		Գուրէքէօյ-Նէտէն Սթ Տգ.	
2	15 (*)	2	15 (*)
3	—	3	—
3	45	3	45
4	30	4	30
5	30	5	30
9	15	9	15
10	—	10	—
10	45	10	35
11	30	11	20
12	—	12	—

Բուլ. Ի-Ինճիրտ

Քէօբրէ-տէն Սթ. Տգ.		Գուրէքէօյ-Նէտէն Սթ. Տգ	
2	30	2	30 (*)
3	30 (*)	3	30
4	30	4	30
5	30	5	30
6	30	6	30
9	—	9	—
10	—	10	—
11	—	11	—
12	—	12	—

(*) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր Թըշրինի սանէնին 15ինճի կիւնիւնտէն իթիբարէն պիր չարեէք սօնրա իթրա օլունճագ տուր։)

Հավա չէտիտ լոտոս վէ Թիբի գարօլտուղու կիւնլէրտէ Քէօբրիւտէն վէ Գատը քէօյլունտէն ագշամլարը սաաթ 12 տէ իթրա օլունան սէֆէրլէր՝ պիրեր չայրեք էվվել իթրա օլունճագ տուր։

ՄԱՔՐԻ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

—

Էրզրում սեֆէրլէր

Մուդանիա-Դան Քէօբրէ-եէ

Սթ. Տգ.

2 45 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գաբու Գում-գաբու. (*)

—

Քէօբրէ-տէն Մուդանիա-Նէ

11 10 Գում-գաբու Եէնի-գաբու Սամաթիա Մագրի քէօյ

(*) Իշպու իշարէթլի սէֆէրը Թըշրինի սանէնին 15ինճի կիւնիւնտէն պիր չէյրէք սօնրա իթրա օլունճագ տուր։

—

Բուրսա կիւնլէրի

Մուդանիա-Դան Քէօբրէ-եէ

2 45 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գաբու Գում-գաբու

9 — Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գաբու Գում-գաբու

Քէօբրէ-տէն Մուդանիա-Նէ

4 15 Գում-գաբու Եէնի-գաբու Սամաթիա Մագրի քէօյ

10 45 Գում-գաբու Եէնի-գաբու Սամաթիա Մագրի քէօյ

Սիմ մէսրիւքեաթը էճնէպիեէնին ալընըպ վէրիլմէսի պա էմրի սամի Թահթը մէհֆուզ էյլէթէ ալընաքը ճիհէթլի իտարէյի Մախսուսէ պիլէթճիլերի Թարաֆընտան ալընըպ վէրիլմէյեճէկի, վէ պիլէթճիլեր ազէլ պօղմա իլէ միւքէլլէֆ օլմատըգլարընտան, իդդաամ վազիֆէ էվմէմլէք իչլն եօլճուլարըն վարօր իճրէթինի եվվելճէ Թէսատիք իլլէմէլերի լազըմ կէլէճէկի իլթիմար օլունուր։

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլարը այնէն պիլէճէք ալըպ, պիլէճէք եէրինէ բարա ալմաչարը քիւլլէն մէֆհուս տուր։ Միւթէճաբբիրլարը պէր մուճիպի Թալիմաթ չէտիրէն մէսուլ տուր։ Պինաէն ալէյհ վարօրա բաքիպ օլան զիվարը պիլէթլիլերինի իսկէլէլերէն այմալարը միսաթերնա տուր։

մաղլըզ խուսուսու, պանա ասլա Թէէսսիր իթմէզ, վէ գօրդու վիրմէզ։

«Լաքին, եավաշ եավաշ էօյլէ զանն իթմէկէ պաչլաեօրում քի, պու մէքիկին Թիրէսի, նիհաեէթ գօրաճագ տըր, չիւնքի պէնիմ կիպի պիր հայլազ իլէ իշթիղալ իթմէքլիքտէն արթըգ օսանըլըեօր։ Իմտի, պիր տահա պուրատան ֆիրար իտէր իսէմ, օնտան սօնրա եազաեը էլէ վիրմէքտէն սաղընաճաղըմ։

— Էյ պուրատան նէ՞ վազըթ ֆիրար իտէճէքսինիզ։

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ, նէ՞ վազըթ դաֆտարն բիւզկեաբը էսէրսէ, օլ վազըթ ֆիրար իտէճէյիմ։

— Նի՞չին չիմտի ֆիրար իթմէեօրսունուզ։

— Չիւնքի, պուրատան ֆիրար իթմէքլիք, հէնուզ միւչքիւլ տէյել տիր, ֆազաթ եազընտա միւչքիւլ օլաճագ տըր։ Պու հաֆթա պիզիմ արգատաշլարատան իւչիւ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Հէր պիր ֆիրար վուգուհնտէ, հապսխանէ իտարէսի, պէօյլէ սըրալարտա, դուշ դաչտրգտան սօնրա գաֆէսի դարամադլըզ միւթատ օլտուղու ճիհէթլէ, թէտապիրի ճէտիտէ իթթիխազ էյլէմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի, պիր ազ էվվել պէեան իթտիկիմ վէճհ իւզրէ, էկէրչի պու հալ իքի այ տահա տէվամ իտէր իսէ, հաֆթատա իւչ ֆիրար հիսապը յլա, իքի այտա եիկիրմի տէօրթ ֆիրար տիմէք օլաճագ, վէ պուրատան ՝ՀՐՈՂՄ՝ իթմէքլիք, մատտէթէն հէման միւմքինսիզ պիր հալէ կէլէճէք տիր։ Իշթէ պէն տէ, եալընըզ օլ վազըթ, ինսան իչին հիչ պիր շէյ միւմքինսիզ օլմատըգընը կէօսթէրէճէեիմ, եանի ֆիրար իտէճէեիմ, էկէր իսթէրսէնիզ, սիզ տէ պէնիմլէ պէրաբէր ֆիրար իտէպիլիրսինիզ։

Ֆիէվրէօնիւն պու թէքլիֆի օլ մէրթէպէ մէմուլին զայրի սուրէթտէ վուգուս պուլմուշ իտի քի, Բա-տը-Շանս, զընտանտա պուլունան արգատաշլար իլէ իւլֆէթ իթմէքտէն սագընըլմասընը, չիւնքի բրանկալըլարատան տէօրթտէ իւչ գրսմընն, հապսխանէ իտարէսի լէհինտէ օլարագ, պիրիպիրինէ ճասուսլուգ իթտիքլէրինի ժանտարմալարընն իսթար իթմիշ օլտուգլարընը տերխաթը էյլէտի։ Պինաեէրին Ֆիէվրէօնիւն թէքլիֆինի քէմալ իհթիեաթլէ տինլէտի։

Ֆիէվրէօ իսէ, պու հալի տէրք իտերէք, եէնիտէն շու վէճհլէ քէլամա աղաղ էյլէտի.

— Պանա էմնիյէթինի՞զ մի եօգ տուր։

— Յահա նէյլէ՛ր։

— Հէր նէ գատար պու պապտէ սիզ պանա բէք ազ սէօզ սէօյլէտինիզ իսէ տէ, պունունլա պէրապէր ֆիրար իթմէք արզուսիյլէ սիզան օլմագտա խուսկինիզի անլաեօրում, վէ պէօյլէ պիր սըրատա, սիզէ պիւեիւք խըզմէթ իտէպիլիրիմ։ Էվվել էմիրտէ, շունու էյիճէ տինլէեինիզ քի, էկէրչի պէնիմ պիր ճասուս օլտուղումու, վէ սիզէ զարար վիրմէք իւզրէ, էֆքեար ու միւլահազաթընըզը ըսգանտիլ իթմէք իսթէտիկիմի զանն խոհեօր իսէնիզ, ֆէվգէլատէ եանընըզեօրսունուզ, լաքին ֆիրար իթմէք իսթէտիկինիզ հալտէ, սիզ պանա էմնիյէթ իթմէքլիկէ վէ թասավվուրլարընըզը պիլտիրմէկէ մէճպուրսունուզ, չիւնքի պէնիմ մուամէնէթիմ օլմահարագ աեաղընըզը պիր ատրմ պիլէ իլերի աթամազընըզ։

— Սահիհ տիր։

— Շու զինճիրի կէօրիւեօրսունուզ ա՛, իշթէ, պու զինճիր՝ էն գավի տօսթլուգ պաղլարընտան տահա զիեատէ էմնիյէթ հասըլ իտէր։

Ֆիէվրէօ, պու սէօզլէրի սէօյլէր քէն, քէնտիսինի Բա-տը-Շանս բապթ իտէն զինճիրին հալգալարընտան պիրինի էլինէ չըգարաբ, վէ պիրտէն պիրէ, վէ դազաէն, մէկքիւբ հալգալարատան պիրի գըրըլըբ։

Տիւրիէօ, քէմալ իսթիղրապլէ, արգատաշընա սթֆը նազար իյլէտիկէնտէ, Ֆիէվրէօ, քէլամա աղաղ պիրլէ։

— Իշթէ կէօրիւեօրսունուզ ա՛, էմնիյէթ Նիւմունէսինի սիզէ իպրաղ իտիեօրում։ Պու հալգաեը գըրմազլըգ, պէնիմ իշիմ տիր։ Իմտի, պուրատան կիթմէք իսթէտիկինիզ կիւնտէ, պու տա, հիւրրիեէթ եօլունտա ալընմըշ պիր ատրմ տիմէք տիր, տէյի պէեան էյլէտի։

Ֆիէվրէօ, պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, քէնտիսինին իճատ իթմիշ օլտուղու կիզլի պիր եայ իլէ, գըրըլան հալգաեը էէրինէ պիթիշտիրտի, վէ պատէհու արգատաշընա շէօյլէ խիթապ իթտի։

— Նա՞սըլ, թէաճճիւպ իթտինի՞զ մի։

— Էվվէթ, վէ տօղրուսունու սէօյլէրիմ քի, պու պապտէքի մէհարէթինիզ պիւեիւք շէյ տիր։

— Սիզտէն էվվել, տահա բէք չօգլաբ պու մէհարէթիմի Թասիզ իթմիշլէր տիր։

— Աճայի՛պ, պէնտէն էվվել սայիրլէրի՞ տէ մի պու մէհարէթինիզի կէօրտիւլէր։